

NAFKAMs forskningsrapport: Konklusjonene er nøytrale

NAFKAM er glad for at Tidende i nr. 15 2006 har referert vår forskningsrapport, «Opplevde sammenhenger mellom amalgam og helse i den norske befolkning», og presentert hovedfunnene i undersøkelsen (1). Sosial- og Helsedirektoratet engasjerte NAFKAM til å beskrive befolkningens *opplevelse* av sammenhengen mellom amalgam og helse fordi NAFKAM har erfaring med å beskrive sykdomsforløp der endepunktet vurderes som eksepsjonelt eller på siden av det som oppfattes som vanlig innen det ordinære helsevesen (2).

I arbeidet med amalgamrapporten har NAFKAM i alle sammenhenger forsøkt å innta et nøytralt ståsted, bearbeide og presentere data uten å bli tatt til inntekt verken for den ene eller den andre siden i diskusjonen omkring amalgam. Derfor har NAFKAM ikke på noe punkt i rapporten konkludert med at amalgam er årsak til store helseplager, men utelukkende gjengitt pasientenes opplevelser. Dette fremgår klart under de sammenfattende betraktning-

er på side 48 der en finner følgende formulering: «Et betydelig antall personer i den norske befolkning opplever at amalgam i deres tannfyllinger medfører helseplager der det er stor variasjon i symptombeskrivelser og hvor helseplagene ligner andre lidelser med upresis symptomatologi» (3).

Når det gjelder beskyttelsestiltak har NAFKAM i rapporten referert til både Sosial- og Helsedirektoratet og Foreningen Tenner og Helse. Disse kildene er på side 22 imidlertid atskilt og i separate henvisninger, nettopp for å understreke forskjellen mellom de offentlige retningslinjer og anbefalinger gitt fra pasientorganisasjoner (3). Vi undrer oss derfor over at Tidende mener at beskrivelsen av to ulike kilder kan bidra til uklarhet.

Både i de kvantitative data, og ikke minst i den kvalitative informasjon, kommer det fram at pasientene ikke opplever seg godt nok ivaretatt av helsepersonell ut fra sin oppfatning av en sammenheng mellom amalgam og helse. At dette oppfattes som et problem

for de pasientene som har denne opplevelsen, er ikke vanskelig å forstå. Dette ble også referert og understreket da NAFKAM presenterte undersøkelsen i Sosial- og helsedirektoratet 13. november 2006. Hvorvidt pasientenes bekymring omkring sammenhengen mellom amalgam og helse skal klassifiseres om et helseproblem, slik det også gjøres i Tidende, kan sikkert diskuteres.

Referanser

1. Nor Tannlegeforen Tid 2006; 116: 996–7.
2. <http://uit.no/nafkam/1521/2>
3. Norheim AJ, Ramstad S. Opplevde sammenhenger mellom amalgam og helse i den norske befolkning. NAFKAM skriftserie nr 2, Universitetet i Tromsø, 2006.

Arne Johan Norheim
prosjektleder for utredningsgruppen
ved NAFKAM